

One

Capitolul 1

Oare când este momentul
potrivit să spunem
adevărul
fără să ne întrebăm
dacă am făcut bine?

Este o dimineață de toamnă târzie, cu cerul plumburiu de octombrie 1976. Iarna își anunță venirea, a trimis-o mai întâi pe ea, doamna Toamnă ca să ne bucure cu bogăția și culorile ei ca apoi să vină ea, domna Iarnă și să ne trezească la viață, să prindem putere luptându-ne cu frigul și viforul.

Mă învârt nervos prin restaurant, nu-mi găsesc locul. Sunt ca o umbră ce mă strecur printre mese, scaunele par oameni opriți să vadă, și eu printre ei adun bucăți din sufletul meu trist și-i las să fie martori, să aștepte cuminiți. Este devreme, e ora șase, ora la care trebuie să vină Petre așa cum spusese la

telefon. Și dintr-o dată camera capătă viață. Ușa se deschide și liniștea a fost acoperită de pașii lui veniți de nicăieri. Îi număr pașii întoarcerii pentru a patra oară, în minte, cu sufletul la gură cu vorbe care se lipesc de mine.

-Ai adus banii? mă întreabă fără să mă privească. Ia geanta, se îndreaptă spre ușă. Se oprește brusc.

- Ne vedem peste trei luni bătrâne.

Rămân cu mâinile goale, cu privirea ațintită spre locul unde Petre pleacă spre mașina parcată în fața restaurantului. Era cu un Audi, de câte ori vine, are altă mașină. E a patra oară de când îi dau bani. Ar fi trebuit să chem poliția să-l prindă în restaurantul meu dar nu pot, îmi este teamă de faliment.

Aud mișcare în bucătărie, au început să vină salariații, se aude ușa din spate. Privesc pe fereastră, Petre plecase, rămăsese doar spectacolul străzii cu frunzele care și-au reînceput dansul în voia vântului, singurul maestru rămas la pupitrul partiturii toamnei ce le învârte, apoi le dansează, sunt venite de peste tot și de nicăieri. Număram întoarcerea ei în anii pe care-i am, patruzeci și trei. În sufletul meu nu mai sunt note muzicale, cuvinte frumoase, sunt doar întrebări și tristeți care s-au lipit de mine până acum odată cu trecerea timpului.

Ies în grabă, mă urc în mașină și plec disperat la madam Mardare, este singurul meu refugiu. Nu mai bat la ușă, intru direct, mă îndrept spre bucătărie unde o găsesc pe mama lui Petre la aceeași masă cu teancul de bani în față, în aceeași poziție de când îl plătesc. Asta o fost a patra oară într-un an.

-Sunteți singură doamna Mardare?

Nu mai aștept răspunsul, mă apropiu de ea. Îmi face semn să mă așez, are privirea ațintită undeva sus, nu știu ce vede acolo.

-A plecat? o întreb în timp ce mă uit împrejur.

Tace, este speriată. Aștept să se liniștească, se uită la banii din fața ei. Din ochi i se scurg lacrimi, multe, șiroaie.

- Este a patra oară de când îi dai banii Constantine, n-ai de gând să-l dai pe mâna poliției?

-Nu. Aș vrea, dar nu pot, ce să fac, cum să-mi răscumpăr băiatul?

- Trebuia să-l refuzi de când a ieșit din pușcărie ultima oară.

Lasă privirea tristă în jos de parcă îi este rușine. Săracu Petrișor nu s-a schimbat, tot așa a rămas. Când o aud că-i spune Petrișor, îmi vine să o cert, dar nu pot. Vai de mama lor de soartă ce-au mai avut și oamenii ăștia. Oftează din străfundul sufletului ei amărât de mamă nefericită.

-Îți amintești Costică, când ți-a cerut bani pentru prima oară și tu ai adus copilul la mine ca să-l ascunzi, știind că aici nu-l va căuta poliția? Vezi că a mai trecut un an și nu s-a potolit? Am auzit că a fost în Italia acum doi ani, nu știu cum a făcut, am auzit că are o fată italiancă, cică este îndrăgostită lulea de el, că e deștept, isteț și frumos. Se învârte numai printre oameni mari, ce naiba face nu înțeleg, nici nu știu. Îmi spusese odată că era șofer la unul care se ocupa de import-export cu Italia de la minister, aiurea, baliverne. A furat sau a făcut el ceva necurat că după aia l-au băgat iar la pușcărie. E cunoscut ca un cal breaz acolo, nu se mai teme, îl cunosc gardienii, e la drept comun, nu cu politiciii, lor nu le fură mașinile că nu erau personale, erau ale statului.

-Eu trebuie să plec, doamna Mardare, am treabă, trebuie să mă ocup de aprovizionare. Lumea, e săracă, abia facem câteva ciorbe din cartofi, fasole, linte, carne, cu oasele rase de carne. Nu știu până când o să mai țină sărăcia asta.

-Auziți, domnule Costică, dar acum fiind vorba între noi, de unde aveți atâția bani ca să-i dați lui Petrică?

-Doamna Mardare, vă spun, da aici trebuie să rămână.

-Vai de mine, cum să nu, doar suntem în familie, ne cunoaștem de atâția ani. Nici dumneata nu i-ai spus copilului de existența mea și a lui Petre. Vezi că am respectat cuvântul dat?

Mă apropii de ea, mă uit împrejur și încep să-i mărturisesc ca unui duhovnic. Nu știu de ce am încredere în ea, poate pentru că este bunica lui Daniel.

-Banii ăștia sunt de la vechiul proprietar al Restaurantului Perla, Miron, pe care mi i-a lăsat mie, la care am lucrat de cum am ajuns în capitală. L-am îndrăgit și ascultat ca pe un tată, nu aveam pe nimeni, așa că el fiind singur și-a mângâiat sufletul trist cu prezența mea. Era vădov și nu avusese copii. Eu nu i-am ieșit din cuvânt, pot să spun chiar că l-am iubit așa cum nu l-am iubit pe tatăl meu pe care nu-l cunosc prea bine. Era mereu ocupat cu

gospodăria, nu avea timp de noi, ne număra la masă să vadă dacă nu cumva lipsește careva, apoi mânca uitându-se bucuros la mama, mândru că avea ce pune pe masă, asta era datoria lui. Cum spuneam am lucrat, mâncat și dormit cu omul care m-a ajutat mai ceva decât pa tatăl pe care abia mi-l mai amintesc. Nu ne-am mai văzut de mult timp, erau vremuri grele și la țară ca și la oraș.

Mama, o femeie care l-a iubit pe tata cu patimă, a călcat peste voia ei să caute fericirea în altă parte, asta a fost ales de părinți, pe asta îl iubea în legea ei. Căuta taina iubirii când mergea cu sapa care, o însoțea ca un blestem, tăioasă, să rupă iarba, și coada să-i lase urma muncii în palme, crezând că munca este secretul vieții și al morții. Nu lăsa să se vadă că are un suflet sensibil, că este o căutătoare în destinul ei complicat. În credința ei căuta răspuns pe la icoanele din biserica satului cu sfinți strâmbi pe pereții vechi, pictați de oamenii din sat așa cum s-au priceput. Acolo ea își deschidea sufletul, căuta să se descopere pe ea, căuta adevăruri ale dorinței de împlinire, a durerii dar nu renunța la viața ei. Mă-ntreb, ce-a fost în sufletul ei când am plecat, câte lacrimi o fi lăsat pe brazdă mergând cu sapa în mână?

-Offff, domana Mardare, au trecut mulți ani da și pe mine m-au măcinat de tristețe, de lipsa de casă, de locul unde crescusem.

-Așa e viața Costică, facem ce ne cere ea, nu ce vrem noi.

Mai oftez odată ca să-mi ușurez sufletul și continui povestea cu binefăcătorul meu, patronul restaurantului. Într-o duminică, dis de dimineață, înainte să plece la biserică, m-a sculat și m-a luat cu el în fundul grădinii, acasă la el, unde stăteam și eu. Părea speriat, se tot uita prinprejur să vadă dacă nu cumva ne vede cineva. Da mie îmi era și mai frică, știi de ce?

-Nu știu Costică, de ce?

-Pentru că luase cu el o lopată. Mergeam în urma lui să nu cumva să vrea să mă omoare și să mă și îngroape acolo unde nu era nici țipenie de om.

-Doamne ferește și apăără. Chiar așa erai de speriat? De ce nu l-ai întrebat unde te duce?

-Nu puteam, și știi de ce? Pentru că ar fi putut să creadă că eu nu am încredere în el. Nu aveam nici un motiv să mă tem, da știi cum e omul, se gândește în fel și chip.

Apoi ne-am apropiat de un măr bătrân, a scuipat în palme și s-a apucat de săpat. Eu nu-l scăpam din ochi. De-o dată, lasă sapa și-mi spune în șoaptă:

-Vino aproape Costică să vezi ce avem aici.

Picioarele-mi păreau de plumb, au început să-mi curgă lacrimile pe obraz, nu mă mai puteam mișca. A înțeles, și s-a apropiat râzând.

-Haide bre să vezi ce comoară avem, nu cumva îți este frică?

A pus mâna pe mine, a văzut privirea mea speriată. A înțeles că îmi este frică de el cu adevărat. M-a îmbrățișat.

- Offf, Doamne, cum de nu m-am gândit măi băiete, măi, hai la pieptul meu, de mine să nu-ți fie frică tu ești ca și copilul meu, ai auzit?

-Ne-am apropiat de locul unde erau îngropați banii și cocoșei de aur moșteniți de la familia lui care era înrudită cu familia bulibașei din Tecuci. Într-o cutie din fier era toată averea lui, ascunsă.

Așa că după ce a murit, mi-au rămas mie. Acuma aștept să se întâmple ceva, cine știe ce, vreo minune, ca să-i pot folosi, să cumpăr restaurantul, cum știi și matale, acuma este al Statului fir-ar să fie.

-Vai de mine, și dacă au să vină țiganii să-i ceară înapoi?

-Nu mai vine nimeni, stai liniștită, dacă nu au venit până acum.

-Da dacă băiatul meu știe, și de aia vine să-ți ceară bani?

-Nu, nu cred. Acum eu trebuie să plec, am treabă.

-Bine, stai să-i pun în geanta asta, ca să nu înțeleagă că-l păcălești și că-i dai mereu aceeași bani pe care el îi aduce la mine și eu ți-i dau înapoi ție. Dacă ar ști că eu, mama lui fac așa ceva cred că..., cine știe ce ar face.

Mă uit la ea, îi las câteva bancnote și plec. Așa făceam mereu, știam că are pensie de urmaș și pensia ei, nu o ducea rău. Stătea cu chirie chiar în casa lor pentru că au fost bogați, fusese naționalizată. Acum locuia cu alte două familii. Nu se împrietenise, o priveau cu ură știind că ea fusese proprietară și că fusese bogată. Erau comuniști, săraci și sărântoci. Nici măcar nu răspundeau la salut. Ea se bucura, știa că nu le face plăcere și de aia îi tot saluta pe unde-i întâlnea ca să-i săcăie. Îi înțelegea, și viețile lor fuseseră afectate din cauza situației economice. Pe unde te duceai, vedeai cozi lungi, oameni triști și sacoșe goale. Produsele erau puține, cine apuca, bine, cine nu mai venea și altă dată la coadă la pâine, la zahăr și alte produse

greu de găsit pe piață. Se dădeau pe baza unor cartele, ca să fie raționalizate, să nu fie risipă dar nici îndeostulare.

Vremuri grele domnule, trebuia să fie un consum rațional, așa cum hotărâse conducerea, nu cât ar fi avut nevoie omul ca să trăiască decent, ținând cont că erau la sfârșitul secolului XX-lea. A fost o perioadă obscură a istoriei României. Îmi amintesc că trebuia să suferim pentru realizarea planului de modernizare și dezvoltare a țării socialiste cea ce a dus la un imens consum de resurse umane, izolare și datorii externe, plătite prin sacrificiile unei națiuni care a fost obligată să se supună regulilor dictatoriale.

* * *

A fost ultima oară când a venit Petre să ceară bani. Dispăruse. Sau era în pușcărie, sau murise sau fugise în străinătate.

Anii au trecut, Dan a crescut, suntem în anul 1989, lucrează cu mine în restaurant, terminase liceul. Elena era și ea istovită dar nu se lăsase copleșită de neînțelegerile noastre, rezista, ca o martiră. În decembrie pe 23 se auzeau tancurile pe caldarâmul Bucureștiului care împreună cu câteva unități paramilitare se duceau să apere Palatul Republicii. Dan dispăruse, l-am căutat peste tot, nu era acasă și nici la restaurant. Am plecat disperat la familia Pătlăgică, vecini și care are o familie numeroasă cu patru băieți și o fată. Marius este de-o vârstă cu Dan. Bat la ușa la care nu venea nimeni să deschidă. Erau speriați, atunci am început să le spun cine sunt și ce vreau.

Ușa s-a deschis brusc și cineva m-a prins de piept și m-a tras înăuntru, e întuneric, era doar o lumânare aprinsă și toți adunați la masa mare din singura cameră în care trăiau cu toții, cineva trage un scaun, mă împinge în jos ca să mă așez. Apoi ia lumânarea și o apropie de fața mea.

-Domnu Vlădescu???? Vă rog să mă iertați, nu credeam că sunteți dumneavoastră, oricine ar fi putut să spună un nume pe care de frică, nici măcar nu l-am auzit.

Mă eliberează. Îmi așez hainele și mă ridic în picioare nervos.

-Oameni buni, nu avem timp de vorbe, unde e Marius? El trebuie să știe

unde e băiatul meu că nu-i acasă, suntem speriați.

-Stați liniștit că a plecat cu Marius și cu Voicu la Universitate, știți că acolo se dau arme la civili ca să ajute unitățile armatei?

Mi se face rău, mă las pe scaun. Abia mai respir. Îi privesc, sunt liniștiți, ba chiar cred că sunt mulțumiți. Mă ridic din nou disperat și strig la ei.

-Cum de i-ați lăsat să plece? De ce nu mi-a spus și mie Dan?

-El nu știa, domnule Vlădescu de ce l-a chemat Marius aici. Eram de față, au plecat fericiți și plini de entuziasm, înțelegeți, *ei sunt eroii noștri de astăzi, ei ne vor elibera de teroarea comunistă...*

Nu-i mai ascult, am impresia că sunt într-o casă de oameni nebuni, inconștienți, au trimis proprii copii în stradă cu arma în mână, sunt intrigat, de ce nu s-a dus el, Pătlăgică, ditamai omul de aproape doi metri? Alerg disperat pe străzi spre Universitate, printre oameni cu fețe fericite, cu pași grăbiți și pumnii strânși. Mă ia cu frică, Doamne, cine sunt oamenii ăștia?

Primesc și răspuns în timp ce mă strecor printre ei, cei care veneau dinspre locul în care trebuia să ajung eu. Îi cunosc, sunt cei care așteptau la cozi, care treceau pe lângă restaurant zgribuliți iarnă după iarnă, nu aveau bani de o farfurie cu borș, sunt vecinii și foștii clienți dinainte de comunism, unii bătrâni care sperau că mai apucă libertatea și bunăstarea. Alții tineri, făcuți din cauza frigului din case când părinții trebuiau să se încălzească, și atunci s-au născut ei, ceaușeii, toți trași ca prin inel, de foame, acum se duceau să lupte împotriva celui din cauza căruia s-au născut. Să tragă în cel care a dat de lucru la toți, le-a dat apartamente, posibilitatea să studieze gratis cu covrigi prin buzunare, studenți cu aceiași pantofi de la admitere și până la absolvire. Ingineri scoși pe bandă care nu mai aveau loc de muncă în calitate de ingineri, ocupau posturi, atât. Medici care erau cei mai buni diagnosticieni fără aparate sofisticate cum erau în Occident cu salarii minime.

Am ajuns în curtea Universității, un șir de oameni, bărbați și femei așteptau pe patru rânduri la punctul în care vor primi arma cu care aveau să tragă în cei care trăgeau în revoluționari, începând cu cei din Timișoara. Toți hotărâți să o facă. Zgribuliți dar plini de entuziasm. Îmi este rușine de ei, dar știu sigur că el nu, copilul meu nu, el nu poate să o facă pentru că nu a suferit de foame și nici de frig. Nu știe ce înseamnă furia omenească, furia

unui regim care se va lupta cu ei, nepregătiți pentru un asemenea eveniment, vor trage în ei cu siguranță, fără milă, vor fi eroi fără nume. Îmi este rușine și de mine. Mă opresc. Pare că sunt singurul împotriva desfășurării unei schimbări sociale atât de importante. Cei ce primeau arme se duc în piață, mă duc și eu cu ei, ajung lângă tancurile de pe care se trage, cu demonstranți cu arme în mână, mă apropii cu inima strânsă de teamă să nu-l găsec mort pe Dan. În dreapta mea, un tip de vreo patruzeci de ani, îmbrăcat cu o pufoaică, apucă un tânăr din spate de gulerul paltonului și-l trage chiar lângă mine. Înlemnesc e Petre, îl trăsese pe Dan de pe tun și care-l târâse și pe Marius după el. Le-a dat câteva palme zdravene, le-a luat armele din mână.

-Acum să plecați acasă, da repede mucoșilor, ați auzit măi necoptilor, aici e treabă serioasă mă, voi era să-i omorâți pe cei de lângă voi, țineți armele îndreptate spre ei măăăă, nu se face așa, nici nu știți unde e trăgaciul și vreți să vă luptați, voi???? Să nu vă mai văd pe aici că aveți de-aface cu mine, ați auzit?

Le verifică armele, nici măcar nu aveau cartuș pe țeavă.

-Da nene, am auzit. Și au plecat, strecurându-se cu greu prin mulțime.

Petre se pregătește să urce pe tanc, eu îl opresc, mă așez în fața lui.

-Mulțumesc Petre, îți amintești de mine?

-Sigur, cum să uit, credeți că mă păcăliți cu banii, tu și cu mama. Eu nu voiam banii, voiam să știți că Dan are un tată, da unul netrebnic, nu aș fi avut curajul să-l iau de la tine, eu sunt un nimeni, poate că acum o fi cineva care să mă împuște, să fiu scris pe lista eroilor revoluției.

Îl bat pe umăr, am văzut atunci doar un om, care sigur era cinstit cu el, acum, găsisse momentul potrivit în care să șteargă identitatea lui, să primească una nouă.

Îi întind mâna, aștept să o strângă, încercă dar nu o face.

- Nu, nu merit, oricum ai grijă de ei, domnule Vlădescu, și de mama, te rog.

Fratele lui Marius, Voicu s-a întors pe furiș acasă, scăpase de la poliție unde fuseseră bătuți și acuzați că sunt trădători și că luptă împotriva conducerii partidului și a sistemului comunist. L-a făcut scăpat Fane, un tânăr polițist care era băiatul nașului de botez și care-i păzea, numai că, deja își luase

porția, când trebuia să-l ducă iar la locul unde-i băteau cu bastoanele, l-a împins în spatele lui unde era o ușă deschisă. Despre Petre nu mai știam nimic, Doamne cât timp a trecut de atunci.

* * *

-Bună dimineața somnorosule! Scoală-te, Dane, astăzi ai multe de făcut.

E ea, e mama mea, Elena, o femeie frumoasă, ca primăvara, mereu curată și proaspătă, are o înfățișare blândă ca din povești. Îmi amintesc și acum glasul ei deși au trecut mulți ani de când ne-a părăsit, dar nu o pot uita. Chipul său îmi apare în somn. Într-o noapte am visat cum că eram undeva pe malul mării, că erau mulți pictori care aveau tablouri cu portrete de femei. Eram o droaie de copii ce alergam prin fața tablourilor căutându-ne mamele. Când le găseam ne opream în fața tabloului și strigam, "asta e a mama mea" atunci pictorul ne dăruia tabloul.

Rămâneau din ce în ce mai puține, nu mai puteam să alerg, mergeam supărat dar când îmi pierdusem orice speranță o văd, o văd pe mama mea. *Strigam din răspuțeri, am găsit-o, e ea, e mama mea.* Dar nimeni nu mi-a dat tabloul ei. Atunci l-am apucat eu, l-am tras jos de pe suport, era greu, dar îl trăgeam cu toată puterea pe nisip. Când mă uit în spate văd cum lăsase o urmă, era ca o stradă întortocheată pe care alerga pictorul să și-l recupereze. Apoi a coborât ea din tablou, mă luase de mână, voia să mergem împreună, dar, apare tatăl meu Costică și mă trage din mâinile ei, era disperat, o văd pe ea cum se îndepărtează tot cu brațele întinse spre mine, goale. Tata pare că e turbat, mă ține strâns, apoi ea se făcea din ce în ce mai mică, până când a dispărut, nu știu unde...

Au trecut patru ani de la Revoluție, am crescut, de multe ori mă întreb cine fusese bărbatul care mă trăsese de pe tanc, chipul lui nu-l

mai văzusem, sunt sigur. Poate că era un soldat care a înțeles că eram înainte de recrutare și că nu știu cum să mânuiesc o armă. Cel mai bine îmi amintesc fața lui Costică când m-a văzut palmuit de străinul care mă făcuse să văd stele verzi, era mulțumit, chiar fericit, mă mir că nu s-a luat de el. Îmi amintesc acea zi, dar nu am stat fără să fac nimic. Mă trimitea Costică cu pachete de mâncare pentru oamenii din stradă care se duceau să lupte, eu cu sticle de vin umplute cu apă și gustări care abia văzuseră untul sau brânza pe care le dădeam celor care treceau pe lângă mine. Unul chiar mi-a spus: "Spune-i lui tat-tu să trimită și vinul". Apoi au început să mă împingă lângă gardul din fier forjat ca să nu mă ia puhoiul. Încercam să lupt cu cei ce veneau din sens invers, ei se duceau în piață, eu acasă, trebuia să iau alte pachete făcute de tata. Atunci m-am simțit mic, a fost momentul în care aș fi vrut să fiu eu primul, să mă lupt, să intru în vâltoarea revoluției, dar, nu eram pregătit, avea dreptate Costică. Gândurile se amestecă, cu cele ale mamei, îmi este dor de ea. Unele dimineți sunt triste dacă o visez. Mă întreb ce vrea de la mine? Uneori simt lacrimile cum ce se scurg pe față dar nu le șterg. Îmi este așa de dor de ea, aș vrea să-i mai spun mamă, să mă mângâie, să mă strângă la pieptul ei deși acum sunt mare, am împlinit douăzeci și trei de ani, lucrez ca ospătar la restaurantul tatălui meu, studiez și caut să mai fac niște bani extra, despre care el nu știe nimic.

* * *

Îmi amintesc cât era de epuizată mama, lucrase la bucătărie.

Cred că el nu era mulțumit de felul în care gătea deși ea scosese numele restaurantului din anonim cu meniurile delicioase pe care le prepara din nimic înaintea de revoluție. Așa făcea și cu mine, mereu nemulțumit. Ba că trebuie să mă mișc mai repede, ba că nu știu cum

să servesc. Numai că acum eu știu foarte bine, am făcut școala de ospătari.

L-am ajutat să înțeleagă și să accepte propunerea mea de a renunța la obiceiul învechit conform căruia ospătarul trebuia să stea pe capul clientului. I-am explicat cât este de important să păstrăm o atmosferă de intimitate a clienților care sunt în restaurantul nostru elegant. Poate că au de făcut declarații de dragoste. Sau povestesc cum au petrecut o viață împreună și că deodată s-au trezit bătrâni stând în fața unui pahar cu vin și au curajul să se destăinuie cu sinceritate, ca apoi să meargă mai departe, până nu se știe nici când, nici unde.

* * *

Meniul este ales de chef, nu ca înainte, de tata. Este servit în farfuria de porțelan fin, tacâmuri elegante și pahare din cristal pentru a asigura plăcerea clienților de a se bucura din plin de moment și eleganță. Un fel de a le mulțumi că ne-au trecut pragul. Printre delicatesele noastre sunt: cocktail-ul de creveți, rața afumată și escalopul de somon, acestea fiind doar câteva dintre specialități. Toate servite într-o atmosferă plăcută. Servim vinuri Românești, cu arome exotice, sau aduse din Franța, Italia, Portugalia. Seara, acordurile pianului și cele de vioară sigur nu le vor uita. În cazul în care sunt acompaniați de o persoană care să știe cum să profite de moment și să facă o declarație de dragoste. Sau poate tineri care vor să ofere un inel de logodnă într-un ambient deosebit. Alții care vor doar să se cunoască, să înceapă o frumoasă relație după toate regulile în care dragostea să-i învăluie în mantia visului și să-i poarte pe cărările necunoscute ale vieții. Sau un soț care ar vrea să-i reamintească soției că o iubește. Deși pare că este un loc magic, au fost cazuri când un el și chiar o ea, au anunțat ruperea căsătoriei și am văzut chiar eu asemenea fețe împietrite în fața unui pahar cu vin. Atunci, eu

mă întrebam, de ce într-un restaurant și nu acasă?

Astăzi, când am ajuns la restaurant, casiera mă anunță că Șefu vrea să-mi vorbească, la el în birou. Mă surprinde, nu se mai întâmplase. Acasă nu ne vedem, aici așa, în trecere, și așa deodată, vrea să-mi vorbească. Scot cheile, descui dulapul în care am hainele pentru restaurant și geanta în care am hainele pentru vizitele private. Observ că cineva a încercat sau chiar a deschis dulapul meu. Am înțeles, a fost el. Îmi iau inima în dinți și mă îndrept spre biroul lui furios, bat la ușă.

-Intră.

Am deschis ușa și am intrat de parcă cineva mă împinsese de la spate. Camera este luminată de soare, el în fața computerului. Își scoate ochelarii și-mi face semn să mă așez, în timp ce se freacă ușor la ochi.

-Ai încercat să-mi deschizi dulapul? De ce?, îl înfrunt supărat.

Mă privește cu calm, de loc surprins.

-Pentru că am aflat ce faci tu, Dane.

-Cum adică ce fac eu, ce ai aflat?

- Te-a căutat o doamnă, aici. A întrebat de tine. Am invitat-o în restaurant și am stat de vorbă. O cheamă Nicoleta, sau cel puțin așa s-a prezentat. Ce să spun, așa o femeie distinsă și tu, un tânăr necopt. Mi-a mărturisit că tu i-ai cerut la prima voastră întâlnire să nu se îndrăgostească de tine, motiv pentru care ea a izbucnit în plâns, dar cum știa scopul vizitei tale, și-a revenit ca să poată să se bucure de prezența ta. Căsătoria ei dăduse faliment și ea se simțea singură și abandonată într-o realitate tristă a vieții, era dezamăgită, așa că te-a solicitat pe tine. Asta mi-a spus.

-Da tu de unde știi că sunt necopt? Te-ai interesat vreodată de mine, de viața mea după ce a plecat mama cu Domenico în Italia?

Ne-a părăsit din cauza ta și eu știu de ce.

Sare ca ars. Se ridică, aprinde o țigară nervos în timp ce se plimbă prin birou.

-Da? Ce știi? Ce vrei să spui?

Se apropie de mine și mă privește drept în ochi. Credea că mă sperii.

De mult nu-mi mai este frică de el, de când l-am auzit vorbind cu Domenico, șeful gastronom italian care venise pentru șase luni ca să-i ridice prestigiul restaurantului. Trage cu forță din țigară și se întoarce la locul lui, suntem față în față.

-Că știu tot.

Glasul meu se aude în tot biroul. Apoi el ca să mă acopere cu vocea lui de bariton mă întrebă surprins și intrigat la culme din nou.

-Spune-mi ce știi, Dane?

-Îmi amintesc, îmi amintesc foarte bine de ei, de tine și de restul personalului, mă luai cu tine la vechiul restaurant și mă puneai să fac tot felul de servicii, uneori îmi spuneai că trebuie să-mi câștig bucata de pâine, și asta mă durea tată, înțelegi?

-De ce să te doară Dane? Eu nu am muncit?

-Ba da, dar pe noi ne-ai tratat ca pe niște străini, sau mai exact nu aveai timp pentru noi, numai pentru restaurant, pe noi nu ne vedeai, erai mereu cu mintea în altă parte.

-Ce știi tu Dane, ce înseamnă să muncești până la epuizare ca să ai ceva, mai ales un restaurant care a crescut din nimic, cu sacrificii, riscuri și multă muncă.

-Știu, știu că de multe ori te împiedicai de mine dar nu mă vedeai, erai cu gândul numai la muncă.

Oftează de parcă lăsase să iasă amarul din sufletul lui închis, amar, ținut acolo numai pentru el, un om singur și trist, împovărat de greutățile vieții, acum un bărbat de șaiszeci și cinci de ani. Oare de ce o fi omul ăsta așa de ciudat și singuratic? Ce secrete ascunde? O fi avut o poveste de dragoste neîmplinită și acum suferă de unul singur? O fi iubit-o pe mama? Dacă a iubit-o, de ce a lăsat-o să se mărite cu Domenico numai ca să poată pleca cu el în Italia?

-Nu te vedeam, ai dreptate dar nici pe mine nu mă vedeam. Eram obosit și stresat, tu nu știi ce înseamnă să ai un împrumut la bancă pentru a putea investi în restaurant. Tu știi cât a costat renovarea? Tu știi câte taxe plătesc? Tu știi cât mă costă administrarea și locația?

-Ai dreptate, nu știu. Asta e treaba ta. Da, cu mama ce ai avut?

Iar se ridică și se plimbă nervos prin birou. Cred că aici e buba, e ceva care l-a încurcat în viață, cine știe de ce?

-Ea a plecat, m-a părăsit, a plecat în Italia cu Domenico. Asta tu nu știi. Am fost de acord să se mărite ca să poată pleca, eu nu aveam ce să-i ofer.

Nu l-am lăsat să continue. Mă ridic și mă duc spre el.

-Nu-i adevărat că a plecat de bună voie, tu ai aranjat cu Domenico, voiai să scapi de ea. Nu ai vrut să te însori cu ea. Te auzeam când îi spuneai că nu ai curaj să-ți legi bolovanul de picior.

-Da tu de unde știi? Fața lui devine roșie.

-Te-am auzit când vorbeai cu Domenico și-i promiteai bani ca să plece împreună, și ai aranjat să se cunune la primărie, pe ascuns, ca eu să nu știu, așa ai scăpat de femeia care te-a slugărit acasă și aici, și-a crescut copilul și tu o tratai ca pe o slugă. Țin minte de câte ori plângea și tu nici măcar nu te uitai la ea.

-Așa este Dane, *numai că nu a crescut copilul meu, ci al ei.*

Când am cunoscut-o era însărcinată, singură, părăsită, pe drumuri.

Venise amărâtă, să-mi ceară ceva de lucru în restaurant, orice, mă implora Dane, auzi? Mă implora. Dacă ai fi văzut-o, murdară, flămândă, disperată și cu burta la gură. Am stat de vorbă cu ea, despre cel ce profitase de ea și apoi a alungat-o, pentru că el plecase în Italia și nu mai avea nevoie de ea. Am adus-o acasă, apoi de mila ei am hotărât să stăm împreună. Era o femeie frumoasă, gospodină, supusă și muncitoare, dar eu nu aveam timp și nici nu o doream, nu știu de ce, înțelegi? Putea să fie fata mea, diferența de vârstă era mare.

Simt că-mi fuge pământul de sub picioare. Vreau să mă mișc dar nu pot, prin fața ochilor trece imaginea mamei mele care se face din ce în ce mai mică. Gata. Asta a fost tot. *Am înțeles, acest om din fața mea nu este tatăl meu biologic.* Nu pot să-i spun nimic, nici nu am ce. Asta este drama vieții mele. Sunt distrus.

Îmi este rușine de el, străinul care a avut grijă de mine și nu m-a alungat. Îmi șterg lacrimile ce mi se preling pe obrazul proaspăt ras de dimineață. Mă uit cum îi curg și lui, nu-mi vine să cred. Privirea lui a devenit caldă, nu

o mai văzusem așa niciodată. Ditamai bărbatul, se apropie de mine. Oare ce ascunde? De ce nu o poate face? Pare împietrit. Mă ridic și mă duc eu spre el fără nici un fel de reținere, simt nevoia să-i fiu aproape, așa deodată. Întind brațele și-l cuprind ca pe ceva drag, vreau să fiu eu cel care să-l ajute să treacă peste aceste momente triste. *Simt nevoia să-i spun tată, îmi este teamă că nu vrea, că e mulțumit să nu-i spun în nici un fel, ca până acum.* Mă apropii hotărât să o fac. Întind brațele, vreau să fiu acolo când o să-i spun acest cuvânt pentru prima oară.

-Pot să te îmbrățișez, tată?

Îi curg râuri de lacrimi, le simt fierbinți, se scurg pe cămașa mea, apoi altele pe fața pe care trece cu săruturile lui, multe, atâtea câte nu mi-a dat toată viața, gata sunt în brațele lui, m-a primit.

Poate că acest moment în care aflase ce fac, a vrut doar să-mi spună că nu e bine. Și eu fără să vreau am avut curajul să-l înfrunt pe el, omul care nu m-a abandonat. Un om care nu neagă trecutul și suferința, nu a încercat să-și construiască o lume nouă numai ca să-și satisfacă dorințele proprii. Am înțeles de la el că negarea nu înseamnă vindecare și nici uitare. Cu siguranță mama nu a fost o femeie ușor de înțeles. Poate că pentru el fost ca o ispită, trimisă de soartă să vadă ce va face cu ea. Sau, poate a fost o realitate, o femeie lipsită de o viață împlinită. Cine știe dacă nu a fost o muză care nu a nimerit în casa unui artist. El o avea dar nu a știut ce să facă cu ea. Îl am în fața mea pe omul plin de întrebări la care poate că nu le va găsi și un răspuns niciodată. Cred că au să-l încurce cu siguranță, o să-i risipească somnul în nopțile în care ar vrea să o uite, acolo unde nu a auzit șoapte de iubire, era surd, și ea mută. Simt cum mă bate cu palma pe spate bărbătește. Apoi se uită la mine de parcă acum mă vede pentru prima oară, cu interes. Îmi șterge lacrimile cu palma lui aspră, mă mângâie pe păr și mă așează din nou pe scaunul destăinuirilor.

-Hai, stai jos Dane, îmi spune încurajându-mă cu privirea.

Trage și el scaunul de alături și se așează aproape, foarte aproape de mine.

- Acum că știi adevărul să nu mă lași, te rog să-mi promiți că nu mă părăsești și tu. Știu că am greșit cu Elena dar ea, aici, cu mine stătea ca o pasăre în colivie. Era tânără, se sufoca din cauza mea, a problemelor mele, a muncii, crede-mă că gestul meu a fost făcut din dragoste pentru viața ei pentru ca nu voiam să o țin legată de mine. Noi nu ne iubeam doar conviețuiam împreună, înțelegeți? Ea mi s-a dăruit doar ca semn de recunoștință, dar nu mă iubea. Tata se șterge la ochi, apoi continuă.

Am înțeles că relația cu mama ta nu putea fi de lungă durată, și am hotărât să-i dăruiesc libertatea.

Eu știu câtă durere poate pricinui o căsnicie fără afecțiune și dragoste. Când vei dori o să-ți povestesc propria-mi copilărie legată de părinții și rudele mele, despre cum am făcut eu școala, despre prieteni, despre numeroasele mele experiențe de viață mereu în căutarea identității mele proprii, voiam să mă depărtez de familia mea pentru că nu-mi plăcea. Căutam o lume liberă neștiind ce înseamnă să fiu liber. A fost perioada de frământări și transformări profunde, creșteam o dată cu problemele pe care le întâmpinam pentru a ajunge scopul și visul meu de mic, să am un restaurant al meu. Trebuia să mă cunosc, să înțeleg dacă ce vreau să fac este realizabil.

S-a oprit, e liniște. Ca să-l readuc în momentul prezent îl întreb:

-De ce m-ai înfiat, tată? De ce port numele tău?

-Ca să pot să-ți dau un răspuns cât mai aproape de momentul care m-a determinat să o fac, trebuie să-ți descriu ziua în care am făcut-o, și de ce. Voi încerca să răspund la întrebarea ta legitimă Dane cu sinceritate și acuratețe, așa cum mă pricep. Întrebarea ta este ca o interogație asupra vieții mele intime, o să încerc să-mi răspund și mie la întrebare, există oameni care sunt destinați să trăiască cu noi?

Viața mea a fost mereu surprinsă de întâmplări neobișnuite ca un întreg al fascinației în fața noului care a îmbogățit povestea familiei, dar, mai ales a mea când s-a desfășurat primul eveniment important din viață care a dus la cunoașterea Elenei, mama ta. Alături de ea am reușit să înțeleg

subtilitatea firii umane, tenacitatea cu care voința e cultivată până acolo unde spiritul ajunge să înfrângă legea naturii. Eu sunt un căutător al adevărului și simțămintelor spirituale autentice, Dane.

Numai că suprapunerea frumuseții Elenei, cu banii, prietenii și apoi relația dintre mamă și fiu m-au determinat să caut să înțeleg ce rol am eu în viețile voastre.

Nașterea ta a fost momentul cel mai emoționant din viața mea.

Momentul în care Elena era transfigurată de durerea de după naștere, atmosfera din sala de spital unde nu mai fusesem niciodată neavând ocazia, m-au maturizat. Am văzut ce e femeia cu adevărat.

Femeia mamă. Cât chin și câtă suferință ca să dea viață, din trupul său.

Apoi primul tău plâns de copil. În acel moment era să leșin, m-am rezemat de peretele de lângă ușă dar nu am avut timp să cad că moașa mi te-a pus în brațe.”E băiatul dumneavoastră, domnule Vlădescu, uitați ce frumos e.”

După ce te-a luat din brațele mele, mi-a lăsat un formular în care trebuia să declar cine sunt. Mă uitam la Elena, extenuată, rezemată de pernă, era frumoasă ca o zână obosită de atâta alergat prin pădure. Părea că e la primul bal când totul prinde viață printre emoții, îmbrăcată în rochie albă de primăvară printre cearșafurile albe.

Simțeam că vrea să-și ia zborul de bucurie, se simțea liberă și fericită, era mamă, femeia care ți-a dat viață. Tăcerea-i număra secunde. Sub privirile ei rugătoare am scris că ești fiul meu, am simțit că tu ești un dar trimis de Sus, de la Dumnezeu. Asta e tot.

Mă privește ca pe o comoară, și eu abia acum înțeleg și mă bucur de privirea lui părintească, mă face să mă simt din nou copil, simțeam că sunt al lui. Apoi continuă povestea cu Elena, *în timp ce-i*

privesc mâinile, le admir, sunt cele care m-au ținut pentru prima oară în brațele lui de străin, care s-a umanizat și mi-a dat numele și sufletul, declarând că sunt fiul lui.

Îl privesc, cum au trecut anii, mă rog Celui de Sus să aibă grijă de el. Povestește despre mama, cu ochii ațintiți undeva departe, de parcă o

vede.

-De când am cunoscut-o pe Elena, nu am mai știut ce-i singurătatea. Aveam 41 de ani. Plecasem de la casa părinților când aveam 18 ani fără nimic, numai cu amintiri triste de cum se câștigă bucată de pâine cu sapa în vacanțe. Ai mei s-au sacrificat pentru mine, m-au trimis să fac gimnaziu la oraș. Frații mei îmi spuneau domnișorul. În sat, fusesem acuzat pe nedrept de moartea unei fete din satul vecin. Iulia, fata care mi-a dăruit primul sărut a avut curajul să dea o declarație în care să recunoască cum că fusesem împreună la ora la care se întâmplase, neținând seamă că așa bunicii ei la care era în vacanță au să afle. Țasta a fost un act de mare iubire, Dane. A fost singura mea bucurie din tinerețe, tată, acel sărut. Cu el am plecat și cu speranța că o să mă căpățuiesc, și că viața ne va uni cândva. Dar nu a fost așa. Ne-am pierdut pe drumurile vieții. Când am ajuns în capitală am rătăcit uimit de ce vedeam, era frumos în comparație cu satul de unde veneam eu, din Belciugatele care era la numai 20 Km de București.

Mă uit la el și mă minunez că vrea să-mi povestească despre viața lui, el, care nu se destăinuise nimănui. Scoate un dosar din sertarul biroului.

- Aici sunt documente importante, Dane. Este vorba despre mine, despre evenimentele prin care am trecut și crescut o dată cu ele. Tu nu ai de unde să știi, dar, te rog să mă crezi că nu a fost ușor. Am să încerc să fiu concis.

-Bine tată. Mă așez și-l privesc pe omul despre care nu știam nimic până astăzi, nici măcar că nu sunt fiul lui, dar, totuși m-a crescut. Sufletul se înmoaie, începe să crească admirația și ceva care cred că se numește dragoste de tată în mine, în pieptul meu. Îl ascult cu mare atenție.

-Era în anul 1952 când am luat trenul spre capitală. Un tren cu oameni săraci, tăcuți și îmbătrâniți înainte de vreme, dar mai ales triști, pierduți, ca și mine. O lăsasem acasă pe Iulia, părinții și frații, dar, mai ales amintirile mele. Plecam spre o viață nouă, credeam că se va schimba în una mai frumoasă și mai ușoară decât cea de până

atunci. Când am coborât din tren în Gara de Nord, mă simțeam pierdut printre mulțimea care se mișca în toate părțile. Când mă îndreptam spre ieșirea din gară m-a impresionat mărimea ceasului. M-am oprit, priveam spectacolul din jurul meu cu oameni de toate felurile care vin și pleacă cu geamantane din carton, papornițe, damigene cu vin, pachete legate cu basmale și puse pe umăr ca să le fie mai ușor să le care. Treceau indiferenți prin fața Sălii de Așteptare Regale.

Mă uitam când pleca un tren, erau mâini întinse cu batiste ce fluturau în vânt. Lacrimi la despărțire de cei dragi și lacrimi de bucurie la revederea celor așteptați cu îmbrățișări. Apoi, mi-am făcut curaj, am plecat să caut restaurantul Bumbști din cartierul Rahova. Aveam scrise câteva rânduri din partea tatălui meu care-l cunoscuse pe Miron.

Asta fusese în timpul celui de al doilea război mondial, când au fost înrolați în același regiment de infanterie care fusese instruit pentru apărarea unor obiective militare, și acum îi amintea cine e și îl ruga să mă ia la el băiat de ajutor, bun la toate. Așa a și făcut nea Miron, m-a primit, am lucrat la el, am învățat de toate, mă ținea pe lângă el. Era singur, îi era drag de mine, eram ascultător și deștept, imediat pricepeam ce trebuie să fac, avea nădejde. Banii cu care mă plătea îi strângeam.

Mai mergeam la cinematograful Rahova de peste drum.

Asta era viața mea, în restaurant. Când am împlinit 34 de ani, după 15 ani de ucenicie, autoritățile comuniste române, printr-o încercare riscantă de îmbunătățire a serviciilor de deservire a populației, au emis un decret de legitimare a activității particulare în restaurante. S-a denumit experimentul mandatarilor. Sesizând șansa neobișnuită ce i se oferea, Miron a făcut cererile de rigoare și a plătit sumele cerute de stat, și gata, a devenit mandatar. După doar câteva luni de activitate particulară, restaurantul Bumbști devenise unul din cele mai renumite restaurante din București. Era frecventat nu numai de protipendada artistică și intelectuală a Capitalei, dar și de ștabii de partid din sectorul respectiv. Toți îi spuneau: „vezi, Nea Miroane, cum are Partidul grijă de oamenii muncii? Le dă mâncare

bună prin restaurantul tău, iar pe tine te lasă să faci un ban mai bun ca înainte. Trebuie să-i fii recunoscător!”

Numai că „experimentul mandatarilor” nu a durat mult. După numai doi-trei ani, proprietarii celor zece-cincisprezece restaurante mandatare din București se îmbogățiseră substanțial, și își expuneau afuența în mod ostentativ cumpărând mașini scumpe și vile somptuase localizate în centrul capitalei. Mandatarii deveniseră cea mai bogată și invidiată clică socială din țară. În plus, ei făcuseră de răs și teoria marxist-leninistă a superiorității sectorului de stat asupra celui particular. Când era de ales între un restaurant mandatar și unul de stat, cetățenii votau cu buzunarul la restaurantul particular. Bineînțeles că anomalia aceasta politică-economică nu putea dura într-o țară socialistă. Așa că autoritățile au anulat decretul mandatarilor și au început să-i persecute pe foștii mandatar. Cum? I-au acuzat de acumulare de averi ilicite. Așa că au început înscenări la tribunale, condamnări la închisoare și confiscarea averilor. În plus, s-au blocat toate activitățile particulare care puteau acumula un capital și implicit, trezi invidia membrilor clasei muncitoare, care teoretic, se aflau la putere în țară.

Din fericire nea Miron nu a fost dat în judecată pentru că a avut bunul simț să nu își etaleze bogăția așa cum făceau ceilalți mandatar. În plus, a avut grija să mituiască din timp pe cei ce ar fi putut să ajungă să-l judece. Pe nea Miron îl cunoșteau toți ca „băiat de treabă”, și om milostiv. Se știa de mult că ducea la căminele de bătrâni și azilurile de copii din București mâncarea care rămânea la restaurant în

fiecare seară. Nu arunca nimic. Mai mult, deștept cum era, cumpăra direct de la țărani carne, legume și fructe la un preț mult mai mic decât cel oferit în depozitele de legume și fructe din București. Cam așa a fost.

Când nea Miron a murit mi-a lăsat mie tot, nu avea pe nimeni. Numai că asta era exact în anul în care au început mișcările populare, încă ne era teamă să investim în afaceri particulare. Atunci eu eram salariat la un alt restaurant de stat pe post de director. După revoluție

l-am putut cumpăra pentru o sumă modestă, l-am renovat și ridicat la nivel de restaurant de lux foarte mult apreciat de public. După câțiva ani l-am vândut pentru o sumă frumoasă cu care am cumpărat restaurantul acesta, Dane.

-Prin câte ai trecut, e de necrezut ce perioadă grea a fost.

Apoi continuă, pare că nu m-a auzit.

- Nu știu ce Sfânt a trimis-o pe Elena la mine. Trecerea ei prin viața mea a fost precum cea a unei zâne bune. Din păcate nu am reușit să ne apropiem sufletește. Când ne culcam împreună, eu eram mereu atent să nu mai rămână însărcinată, iar ea era mută ca să nu răscolească ceva în noi. Eram condamnați la tăcere, să nu stârnim pasiuni ce ademenesc. Abia acum știu ce înseamnă dor, îmi este dor de ea, Dane. Acum, în toamna vieții, am învățat să iubesc aducerile aminte. Uneori s-au creat situații exasperante pe care le-am trăit fără să ne exteriorizăm, ne evitam era ca o provocare a sorții, atunci ea, soarta, mă întreba dacă vreau să fiu părinte și să conviețuiesc în condiții dificile cu Elena, fără afecțiune, numai cu respect. Multe situații în care trăiam, erau extrem de dificile, evitam să plângem, fără lacrimi și suspine. A fost o lecție dură de viață pentru amândoi, era vizibil că eram incapabili de a aprecia lucruri cu adevărat valoroase, nu ne vedeam într-o relație, eu credeam că nu tot ce-mi place mi se potrivește. Trebuia să fiu realist, nu aveam timp să visez, trebuia să văd situația în profunzimea ei, nu la suprafață.

-Cum era mama?

- Mama ta putea fi considerată un model de conduită și personalitate. Dar eu, prudent, credeam că viața oricând îmi poate juca o farsă, așa că stăteam în gardă de teamă ca din situația mea materială bună să nu ajung pe drumuri. Ea, dintr-o femeie tânără părăsită, gingașă, a ajuns o femeie dură, o luptătoare cu o personalitate evidentă, individualistă, foarte iubitoare ca mamă, instinct ce se dezvoltase după nașterea ta. Nu am vrut să profit, era constrânsă să stea cu mine, am înțeles că trebuie să profite de viață și de ce poate să-i ofere Domenico, un bărbat care știe ce își dorește

și mai ales cum să acționeze. Stilul, rafinamentul italian și politețea îl caracterizau și el se folosea de ele.

Tata ia paharul cu apă de pe masă și bea cu sete, gura îi este uscată.

-Vrei? mă întreabă și pe mine.

-Nu, mulțumesc. Apoi continuă.

-Am înțeles prea târziu că am fost prinși în jocul unei povești de dragoste adevărată. În fond, singurul lucru care contează, e dragostea care, era chiar lângă mine, dar eu am priceput prea târziu. Nu am reușit să mă fac înțeles pentru că eu o aveam în minte numai pe fata pe care o iubeam de când eram adolescent. Nu mai era loc și pentru Elena. Așa am pierdut ocazia ca să o pot iubi. Este dureros, Dane, să ai lângă tine ce dorești cu adevărat, și să înțelegi asta prea târziu.

Dacă aș fi putut să o înțeleg pe Elena poate că aș fi iubit-o. Îmi era teamă de momentul despărțirii. Nu de ea aveam nevoie, ci de tine, pe tine nu te puteam pierde, Dane.

Simt cum îmi curg lacrimi, mă minunez de unde mai ies.

-Abia acum am înțeles de ce nu m-ai lăsat să plec cu ea.

-Cred că am reușit să văd lucrurile importante ale vieții, lucruri care ne fac cu adevărat fericiți, și trebuie să le păstrăm. Recunosc că în adâncul sufletului meu eram sensibil la farmecul Elenei dar o respingeam, de teamă să nu vreau mai mult decât putea ea să-mi dea, eram conștienți că nu puteam face niciodată un cuplu fericit din pricina personalității și diferenței noastre de vârstă. Așa că Elena acceptă să plece în Italia unde s-a căsătorit cu Domenico. Înclin să cred că Dumnezeu ne trimite în viață oameni care se potrivesc cu noi, ca să nu fim singuri atunci când trebuie să trecem prin situații grele.

-Era fericită că pleacă?

-Asta nu știu, au fost foarte atenți să nu mă rănească. Sigur au înțeles că din partea mea este un sacrificiu să renunț la ea. Poate că au mai înțeles și faptul că eu aveam ceva, ceva ce eu nu-mi puteam permite să am, un sentiment.

Când a venit taxiul să-i ducă la aeroport, în fața restaurantului,

erau ei cu valizele alături. Două valize și doi oameni care plecau definitiv din viața mea. Ne-am salutat cu o strângere de mână de parcă le era teamă de mine să nu închid ușa și să nu-i las să plece. Au ieșit de mână, șoferul a pus bagajele în port-bagaj, ei pe bancheta din spate. Eu eram împietrit, simțeam cum ceva se desprinde din mine, ceva irecuperabil. Și când voiam să mă întorc la ale mele, aud ușa de la taxi deschizându-se, mă întorc, o văd pe Elena alergând. Atunci am înțeles că o iubesc. Credeam că rămâne, dar nu a fost așa. M-a îmbrățișat, m-a implorat să am grijă de tine. A alergat înapoi și duși au fost. Cel mai greu a fost atunci când a trebuit să urc în dormitor, știam că nu o mai găsesc.

După numai doi ani îmbracă rochia neagră de văduvă, clopote funebre au anunțat-o că Domenico nu mai e, rămâne singură. Duce mai departe restaurantul de familie cu mare succes. Această tristă soartă a deprimat-o, dar își redobândește forța implicându-se în muncă, destul de repede. După trei ani a venit în țară să-și viziteze familia. Între timp s-au schimbat multe lucruri, tatăl ei plecase în Germania, mama ei murise, surorile plecate în lume iar din vecini au mai rămas doar persoanele în vârstă, copiii erau plecați în lume să muncească. Elena mă sună și mă întreabă dacă poate să vină să te vadă.

-Când a venit?

-A venit. Ajunsesse noaptea la zece, am luat-o de la gară cu mașina. Am adus-o acasă, tu dormeai. S-a așezat pe fotoliul de lângă patul tău și a stat privind-te fără să scoată o vorbă. O lăsasem singură cu tine. Într-un târziu am intrat să văd ce face. Era îngenucheată lângă patul tău, lăsase un medalion pe pernă cu fotografia ei și a ta pe care eu i-l făcusem cadou când te-ai născut. Am ajutat-o să se ridice, am mers în sufragerie și i-am arătat toate scrisorile pe care ea le trimisese pentru mine, pentru noi, nedesfăcute. Îmi era teamă că vrea să mi te ia. A înțeles, nu le-a vrut, mă rugase doar să ți le dau ție, când vei fi major. Voia să știe dacă tu întrebi de ea. I-am răspuns că eram prea ocupați cu munca și că nu

mai aveam timp de noi, de ce simțim, trebuia să putem avea controlul financiar al restaurantului. În momentul în care am văzut-o, am simțit sunetul produs de clapa unui pian venit din străfundul sufletului meu, ca să mă trezesc la realitate, ca la teatru. Am remarcat cât e de frumoasă deși trecuse prin multe neazuri. Ne amintim cu nostalgie de timpul petrecut împreună, amândoi aveam ochii plini de lacrimi, o strâng la pieptul meu ca pe un copil ca să o consolez. O întreb dacă a crezut că noi am fi putut fi fericiți împreună. Îmi răspunde că acum îmi simte lipsa, dar că atunci era nesigură de mine, că aș fi putut să o iubesc. Am greșit întrebând-o, ar fi trebuit să știu eu, a fost ca și când ea ar fi scris un roman și eu îi ceream unul, nu voiam să-l cumpăr, sau dacă ar fi fost artistă să-i cer un bilet gratis ca să o văd în spectacol. E ca și cum aș cere unui farmacist pastile de durere de cap gratis numai pentru că ne cunoaștem. Vezi tu Daniel, eu am încercat să simplific situația noastră complicată. Am construit o realitate a mea interioară, limitată, fără să las sufletul să se implice, să pătrundă în universul ei.

Văzându-mă încurcat, îmi povestește despre convingerile ei ecologice pentru care totul este reciclabil. Ca să glumesc o întreb: -Chiar și relația noastră?

S-a făcut că nu aude, nu voia să mă supere sau să fie nepoliticoasă.

Mereu atentă să nu facă gafe. Recunoștința ei pentru gestul făcut de mine se simțea pretutindeni. Teama de a te fi luat cu ea într-o lume despre care nu știa nimic, nesigură de sentimentele lui Domenico, fiind o relație subtilă creată într-un ambient plin de oale și cratițe, mirosuri de mâncare într-un spațiu închis, fără măcar să vadă lumina zilei. Veneau dimineața devreme și plecau seara târziu. El la el, și ea la mine.

Cel mai trist moment pentru mine a fost când, înainte să o conduc la aeroport, a scos din geantă un CEC cu o sumă considerabilă cu care voia să mă plătească, pe mine. Atunci am simțit că o urăsc. Din tot ce am făcut, ea nu a înțeles că eu, oricât de rău păream, faptul că te-am vrut a fost cel mai uman și frumos gest din viața mea. Atunci am explodat.

-Ce faci, Elena? Vrei să-mi plătești acum după atâția ani? Spune? Strig la ea. Face un pas înapoi speriată, apoi pune CEC-ul din nou în geantă.

-Iartă-mă Costi, te rog frumos să mă ierți. Am strâns bani gândindu-mă că va veni o zi când am să pot să te răsplătesc, să fac și eu ceva pentru tine, așa cum și tu ai făcut pentru noi.

-Să mă răsplătești? Cum? Plătindu-mă?

O iau de braț și o trag aproape de mine, ea nu se ferește, voiam să-i strig tare în față că noi nu avem nevoie de banii ei. Mirosul, privirea mirată și faptul că nu s-a împotrivit au trezit în mine dorința impulsivă să o sărut. Da, să o sărut așa cum nu o mai făcusem niciodată. Mă apropii de gura ei cu buzele întredeschise, ademenitoare, și o sărut cu multă pasiune ca un nebun. Un sărut care a determinat-o și pe ea să răspundă cu aceeași dorință. Am luat-o în brațe și am dus-o ca pe o mireasă în dormitorul în care ani de zile nu am știut să ne apropiem, eram doi străini. Numai că focul s-a aprins, a mocnit ani de zile și acum printre lacrimi, săruturi și îmbrățișări ne-am iubit ca nebunii transfigurați de plăcere. Înțelesesem prea târziu ce am pierdut cu lipsa noastră de dorință, nepăsare și suferință interioară.

Iată ce nu am înțeles noi atunci, că se putea dar nu aveam curaj. Mă întreb dacă soarta sau Dumnezeu a planificat această întâlnire și dacă da, de ce? Ca să înțelegem atât de târziu că modul în care am trăit noi atâția ani împreună, era total neomenesc, nu aveam curaj să dăm ce simțeam, sau atunci nu simțeam nimic, fiind puși într-o situație total nouă pentru noi, neașteptată? Și acum ce să mai facem cu sentimentele pierdute pe drum, în timp? Dimineață am condus-o la aeroport, ne-am luat rămas bun ca doi îndrăgostiți care s-au regăsit după mult timp. Când s-a desprins de mine am simțit că a luat cu ea o parte din viața mea în care nu am vrut să o iubesc, că m-a lăsat cu brațele goale și sufletul împovărat de ani și de singurătate.

- Pe mine nu mă interesează ce ai simțit tu, eu vreau să o văd, cât mai repede. Unde este acum, în Italia?

Se întoarce cu scaunul de la birou, cu spatele la mine. Pune mâinile pe față, începe să suspine. Printre lacrimi îmi spune:

-Nu, nu mai e Dane, a murit într-un accident.

Mă ridic și mă îndrept spre el cu pași grăbiți, nu mai are aer, respiră greu, are nevoie de ajutor. Îi iau mâinile de pe față și-l așez cu capul pe pieptul meu, de data asta avea el nevoie de mine. Îl țin strâns

până când suspinele lui au devenit din ce în ce mai stinse. A scos batista din buzunarul de la piept, a desfăcut-o toată, a pus-o pe față udă, a șters urmele tristeții încercând să-și revină ca să poată să continue. Se așează din nou pe scaunul de la birou. Mă las în jos și pun capul pe genunchii lui. Îi simt mâna cum se joacă prin părul meu.

Este atât de bine. Simt cum cresc în mine sentimente pe care nu le mai simțisem niciodată față de el, omul care s-a făcut tată de bună voie și nesilit de nimeni, tatăl unui copil despre al cărui tată adevărat, atunci, la nașterea mea, nu știa nimic.

Dar gândul că nu o să mai pot să o văd pe mama m-a întristat atât de tare încât, ca să nu strig de durere, m-am prins de genunchii lui, și am lăsat toate lacrimile unui fiu trist să curgă pe el, omul care în loc să fie răsplătit de soartă pentru binele făcut a fost pedepsit.

-Hai cu mine, Dane.

Glasul e incitant, calm, pare sigur, povestește în timp ce-și trece mâna prin păr. Mă ridic și aștept nerăbdător.

-Sigur că știu, uite cum a fost. După două luni de când ne despărțisem, am fost anunțat de autoritățile locale din țară că în Italia a avut loc un accident și că în geanta femeii moarte la volan au găsit scrisoarea cu adresa mea și rugămintea că dacă se va întâmpla ceva cu ea în Italia, să fiu anunțat eu.

-Și ce ai făcut?

-Am fost acolo și am adus-o în țară.

Simt că-mi pierd mințile în fața acestui om, mă rușinez de mine, de ce fac eu cu viața mea. Îngenunchez în fața lui, îi iau mâna și o sărut spre surprinderea lui.

-Iartă-mă tată, te rog să mă ierți că te-am judecat greșit. Acum înțeleg de ce erai atât de trist și te fereai de mine, nu voiai să vorbim despre ea. Unde e? Hai să mergem să văd și eu unde e, te rog.

Se duce în fața oglinzii de lângă ușa de la intrare, își așează cravata, își șterge ochii și-mi spune din nou:

-Hai să mergem, Dane.

-Încotro vrei să mergem?

- La cimitir, să trecem și peste acest moment trist din viețile noastre, cine știe poate că e ultimul.

În curtea din spate a restaurantului, Nicu, mecanicul și șoferul lui, șterge de zor mașina. Ne vede și ne salută.

-Nicușor, ai chef să facem o plimbare, să mă duci acolo unde știi tu că mergem mereu?

-Iar, domnule Vlădescu?

-Da, iar.

-Și-l luăm și pe Daniel?

-Da, și pe Daniel.

-Păi, spuneți că nu vreți să știu, ca să nu sufer.

-Ei, a trebuit să-i spun, hai, lasă, hai să plecăm.

Nicu se urcă la volan, noi ne urcăm în spate.

-Oare o să pot să-ți mulțumesc vreodată pentru tot ce faci pentru mine, bătrâne?

Ne-am zâmbit, am întins mâinile și le-am strâns în semn că aprobasese noua formulă, în loc de tată, bătrâne. Credeam că nu o să-i placă. Dar, imediat mi-am propus să nu o mai folosesc. Merita să-i spun, tată.

-Oprește aici, Nicule.

Suntem în fața unei florării. Am înțeles. Coborâm, cumpărăm două buchete mari cu flori. El trandafiri roșii și eu flori de câmp, colorate.

Momentul este emoționant și trist.

Ajunși în parcare cimitirului, Nicu trage mașina sub un tei. Coborâm și o luăm pe alea principală.

-Dragul meu, aici istoria e la ea acasă. Ai mai fost vreodată?

-Nu, nu am avut ocazia, mulțumesc lui Dumnezeu.

-Sunt persoane care vin să viziteze acest lăcaș ca la muzeu, turiști care se opresc pe aleile unde sunt mormintele cu cele mai celebre monumente,

am să te aduc odată să le vezi. Cel mai celebru este cel al fraților bulgari Gheorghieff, datorită celor patru evangheliști din bronz, realizați de Fritz Stork în mărime naturală. Te interesează?

-Nu, sunt nerăbdător să ajung la mama.

-O să ajungem, ai răbdare, ai răbdare, avem timp.

Ajunși la banca de sub copacul imens care acoperă cu umbra lui aleea, tata mă apucă de mână și-mi spune:

-Oprește-te, aici este mormântul ei, în fața băncii din lemn, nouă.

Rămân uimit, o criptă acoperită cu o placă din marmoră, era ca o ușă falsă, se putea crede că se deschide, că se poate comunica cu lumea de dincolo. Și că misterul este dincolo unde se află necunoscutul. Câteva rânduri scrise cu litere aurii de o mână străină, un ultim omagiu al unui om care nu a avut curajul să treacă pragul măsurii și abuzului. A fost spectatorul propriei vieți, atât cât a putut.

ELENA GROSU

n. 1957 – m. 2003

Destinul te-a luat prea curând dintre noi

Dar din sufletele noastre nu vei pleca niciodată.

Atât scria pe ușa dintre cele două lumi.

La mijloc o fotografie. În timp ce o șterge de praf îmi povestește cum o făcuse la aeroport înainte să plece în Italia.

-Eram în aeroport. Am scos celularul și am fotografiat-o.

Abia mai poate vorbi, plânge și se vaită.

- Off, Doamne, cum de te-ai îndurat să mi-o iei?

-Liniștește-te tată, te rog, O să-mi povești acasă, aici e prea cald și tu ești obosit.

Nici nu cred că vrea să nu mai plângă. Se șterge cu batista la ochi și continuă.

- Uite și tu Dane ce fericită era, și elegantă. În drum spre casă

am cumpărat o ramă, am fost într-un mall și am făcut poza, apoi am așezat-o pe noptiera din dreapta patului. Acolo unde dormea ea. De unde să știu că o să trebuiască să o pun și aici pe cruce?

Se așează pe bancă uitându-se la mine. Eu privesc cele două vase mari din piatră cu flori proaspete. În fața crucii, o candelă aprinsă. Mă minunez. Nu știu ce să fac cu florile pe care le cumpărasem eu, unde să le pun, sunt pentru prima oară într-un cimitir. E curios că nu pot să plâng. Nu știu de ce. El lăsase florile în vasul din dreapta lângă celelalte, mie îmi spune:

-Așează-le în vasul din stânga, Dane.

Când să ies dintre morminte observ în stânga un alt mormânt, aceeași culoare de marmoră, același stil de scris cu litere aurii, același model de cruce pe care scrie *Mardare Petrișor*. Mă mir că are și el flori proaspete și candelă aprinsă.

-Și aici a venit cineva de curând la mormânt, ca și tine. Mă apropii și citesc:

Petrișor Mardare

n. 1956 – m. 2003

Am lăsat în urmă un strigăt de regret și o mare durere.

Să vă iubesc a fost greu, dar să vă uit a fost imposibil.

-Ce-i povestea asta absurdă, de ce se referă la mai multe persoane, de ce sunt la fel și au aceeași dată a morții? Tu știi ceva tată???

-Da știu Dane, el este tatăl tău biologic. Ai întrebat dacă știu cine a aprins candela la capul lui?

- Da, e mama lui, o cunosc demult. Să nu-mi ceri să te duc la ea că nu vrea să o vezi, îi este rușine de copilul ei, Petrișor. Vezi, oamenii îi iartă pe cei ce nu mai sunt printre noi.

-L-ai cunoscut, când, cu ce ocazie, de ce nu mi-ai spus nimic despre el despre noi e despre această poveste care pare absurdă?

-Da, de mult, înainte venea la mine la restaurant și pretindea bani ca să

nu te fure, să te ia cu el. Eu îi dădeam. Apoi ducea banii la mama lui și-i dădea ei. Eu mergeam la ea și îi luam înapoi. Și din nou venea, și tot așa un an de zile. Apoi a dispărut. La Revoluție când tu plecasei cu Marius, nu știu dacă-ți mai amintești când erai sus pe tanc și cineva te-a tras jos, te-a pocnit, ți-a luat arma și te-a trimis acasă?

-Sigur că-mi amintesc, era un bărbat tânăr, furios, gata să lovească mai tare, nu știu cum de s-a oprit, părea nebun.

-Ei bine, acela era el, te căutase și te-a găsit acolo. Eu fusesem mai întâi la Universitate, dar ajunseseam prea târziu, voi erați deja plecați.

-Nu-mi vine să cred, amândoi pe urmele mele.

- A mai venit la mine după ce Elena plecase în Italia. Voia adresa ei. Era înainte să moară, înainte de accident.

Ne așezăm pe bancă. Se întoarce spre mine, îmi ia mâinile între ale lui și începe să-mi povestească despre această coincidență ciudată de parcă ar fi vrut să fie auzit și de cei care erau acolo, martori ai prezenței noastre.

-Cum am spus, el este tatăl tău biologic. Petre Mardare.

Mă înroșesc, nu mă așteptam să aflu chiar aici despre tatăl biologic, despre care eu nu știu nimic. Pare că cineva mă întărește. Mă uit la el cât este de puternic și ce curaj a avut să trăiască această poveste cu o femeie necunoscută. Îl întreb din nou:

-Cine i-a aprins candela și i-a adus flori? Să nu-mi spui că tu ai făcut asta.

-Da, și mai e cineva. Petre, după ce a ieșit din pușcărie, a venit la mine să întrebe de ea.

-Aaaaa, a făcut și pușcărie? De ce?

-Era un hoț de mașini, Dane.

Rămân uimit, dar mai ales mă uimește modul la care îmi povestește de parcă ar fi fost o meserie ca oricare alta. Se ferea să-l denigreze. Se ferea să-l acuze. Se ferea să mă facă să mă simt eu vinovat că sunt fiul lui Petre. Ridic privirea spre cer și-l întreb pe el, pe Dumnezeu: Doamne, cum ai putut că crezi un om atât de bun la suflet și să-i dai o soartă atât de crudă? Cum de nu m-ai lăsat pe mine în grija unui tată iresponsabil pentru viața lui?

-Voia să știe adresa Elenei din Italia. Îi spusese că a plecat de la mine și că nu știu. Nu a întrebat nimic de tine. Poate că nici nu știa că Elena fusese însărcinată. S-a dus la sora ei care i-a spus unde e în Italia că vorbeau la telefon. Elena trimitea bani acasă la părinții ei și părinților lui. Sume modeste atât cât să poată să-i ajute pe toți. Când a terminat pedeapsa, plătind contul cu justiția, Elena era văduvă. Nu s-a lăsat până când nu a găsit-o. Și în Italia fura mașini.

Când a avut loc accidentul el o urmărea pe Elena ca să-i ceară iar bani, ea a încercat să scape de el, poliția era după el, abia furase altă mașină, erau în trafic, voind să scape i-a tăiat fața la o intersecție, mașinile s-au răsturnat și au murit amândoi.

Când am fost chemat în Italia să o identific și să o aduc pe ea în țară nu m-a lăsat sufletul să-l las acolo pe el, știam că e tatăl tău, mama lui nu putea să-l aducă, era și ea văduvă și bolnavă, a venit la cimitir când au fost înmormântați. Am crezut că asta e misiunea mea și că trebuie să o duc până la capăt. Și cum vezi i-am pus unul lângă altul, așa că atunci când vii aici, să-i aprinzi și lui o lumânare. Învață să ierți, o să fie Cel de Sus care o să-i judece. Nu pot să nu mă uit la el ca la un adevărat om de omenie cu suflet și care a făcut totul pentru că nu a fost în stare să-i judece.

- Asta e, nu uita de ei că și Dumnezeu n-o să uite de tine, Dane.

-Și dacă tot suntem aici, vreau să-mi promiți că nu o să te mai vinzi femeilor, ca să-i avem martori și pe părinții tăi.

-Promit, dar am nevoie de timp, tată. Ce fac eu este o prestare de servicii pentru unele femei care au nevoie de mine, nu pot să le abandonez, sau cel puțin trebuie să le explic de ce nu le mai vizitez, ca să nu le fac să sufere. Eu vând iluzii, vorbe și promisiuni pe care nu le pot menține din cauza multor cerințe, femei care sunt legate de mine, și-au pus speranțe, sunt femei disperate, divorțate sau abandonate, femei care au crezut cu adevărat în bărbații care s-au folosit de ele. Eu sunt un fel de tratament pentru ele.

-Daaa, și pentru asta tu primești bani?

-Păi, e un fel de serviciu, ele mă contactează și eu răspund cerințelor.

Rămâne uimit de ce aude.

-Cum, măi Dane, măi tată, măi, cum să primești tu bani când o femeie te primește în patul ei? Tu trebuie să le mulțumești, să le ajuți cu adevărat. Ce faci tu este un fel de comerț. Le vinzi plăceri? Sau nici asta nu faci. Să nu-mi spui că ești mașină de făcut sex. Că aștepti doar plata.

-Ba da, așa este.

-De ce, Dane? Tu nu ai bani? Nu te plătesc pentru postul de ospătar cât trebuie? Mai ai nevoie de bani? Pentru ce? Ai mașină, ai servicii, ai un apartament privat în casa noastră, ești îmbrăcat, ce-ți lipsește?

Se vede că este decepționat. Tocmai el care nu a vrut să se lege la cap cu Elena.

-Vreau să am banul meu, să fac și eu ceva de mine în afară de ce-mi dai tu lunar. E un salariu bun, recunosc, dar nu ajunge pentru a acoperi sumele necesare pentru hainele de marcă pe care le port.

Se plimbă nervos, își pune palmele la ochi și se freacă de parcă nu-i vine să creadă că, ce aude e adevărat. Că eu, fiul lui, fac așa ceva.

-Ia spune-mi Dane, hainele astea de pe tine, pe care le-ai cumpărat cu banii lor, nu te strâng, nu înțelegi că acei bani sunt munciți cinstit de ele, femeile care în momente de singurătate sunt disperate și se aruncă în brațele tale. Chiar nu înțelegi drama vieții lor? De ce crezi tu că te plătesc?

-Pentru că sunt frumos și disponibil.

Se bate cu mâna peste cap și vine spre mine cu brațele întinse. Este foarte aproape, dar nu mă atinge de parcă îi fac silă lucrurile cu care sunt îmbrăcat. Le lasă a lehamite, se întoarce și toarnă un pahar cu apă din sticla de pe birou. Eu îl privesc. A înțeles că și mie îmi este

sete de când tot vreau să-i spun că, ce fac eu nu este ceva anormal.

-Poți să-mi spui cum te vezi tu făcând toată viața acest lucru, cum să poți să ai o familie? Care femeie va accepta această dublă ocupație? Una cinstită, curată și alta...

-Ei, păi mă gândeam că după ce strâng o anumită sumă de bani, să încetez să nu mă mai vând, cum spui tu.

-Și crezi că reușești? Trebuie să știi că nu vei putea avea o familie, pentru că o să știe toată lumea cine ești. Să nu-mi spui că ai pagină pe internet cu prestările tale?

-Ba da, îi răspund repede. Mie nu mi se pare nimic ieșit din comun, și apoi eu abia am început, nu sunt cunoscut pe piață, ba chiar pot să spun că sunt puțin solicitat, cred ca din cauza vârstei. Se așează în fața computerului.

-Arată-mi și mie, vreau să văd cu ochii mei Dane, în ce te-ai băgat. Tu știi că asta e lumea în care te poți pierde repede. E lumea drogurilor și a altor nemernicii. Tu nu ai ce căuta printre ei, tu nu ai mușchi și putere să te lupți cu cei ce vor pretinde bani de la tine pentru că ești pe piața prostituției. Dane, înțelegi???? Cum să te cauți pe internet?

Tom, băiat discret, prestez servicii la domiciliu, numai pentru doamne serioase.

-Nu-mi vine să cred. Tu ai habar în ce te-ai băgat, Dane????

-Nu sunt singurul care o fac, mai sunt o grămadă de bărbați.

-Tu cunoști aceste femei care te solicită? Ce fac? Unde lucrează? De ce au nevoie de tine?

-Nu, nu știu. Și nici nu mă interesează. Avem o zi și o oră stabilită, eu mă prezint punctual, îmi fac treaba, iau banii și plec.

-Doamne, ce mult s-a schimbat lumea. Cât am rămas în urmă. Nu știu cum e afară. E drept că nici eu nu am știut cum trebuie să fie viața mea, dar asta este altă poveste.

-Asta e tot, Dane? Pune mâna la frunte, e dezamăgit, credea că cine știe ce pagină am cu mine gol, sau alte minuni.

-Doamne, Doamne, am trăit s-o văd și pe asta, băiatul meu...

mai spune ceva de neînțeles, apoi mă ia de braț și mă invită să ieșim.

-Unde vrei să mergem?

-Tu vino cu mine. Nu mă așteptam să mergem chiar acasă, ba mai precis intrăm în apartamentul meu, mare, elegant pe care-l am de când eram adolescent. Poate chiar prea elegant pentru vârsta mea. Vrea să ne ducem la șifonierul cu haine, îl deschide, rămâne uimit. Se întoarce spre mine și mă întreabă dezamăgit:

-Asta-i tot ce ai? Două perechi de chiloți Astor și două Kevin Klein. Apoi ia cu dezgust cele două umerase cu costumele de care eram mândru. Le întoarce pe toate părțile. Și astea ce sunt, Dane?

-Costume, nu vezi?

-Și tu pentru astea te vinzi? Nu pot să cred. Ia spune-mi și mie ca să nu mor prost, cât iei pentru o prestare? Ai un preț fix?

-Ei nu, nu am, cât vor ele.

-Adică?

-Între cincizeci și șaptezeci pe oră. Dacă stau juma de oră juma de preț.

-De câte ori ai fost săptămâna trecută?

-De trei ori, câte o oră, am primit o sută cinci zeci de lei tată.

Începe să râdă, un răs ciudat, nervos. Se potolește și mă ia de braț făcând pași spre divanul din mijlocul sufrageriei. Mă invită să iau loc.

-Uite ce e dragul meu, îți dau eu banii ăștia cu condiția să vii și sâmbătă seara la restaurant. Ce zici? Nu te mai du pe la ușile femeilor, nu știi cine sunt, și nu poți să-ți irosești tinerețea făcând acest joc. Tu ai o prietenă? Una fixă cu care să ieși să o iubești să vă faceți planuri de viitor, să-ți placă de ea?

-Da, e una, da sigur o să spui că nu e bună pentru mine, una de care cred că m-am îndrăgostit, tată.

-Bravo, măi băiete, vino să te sărute tata, așa da, acum sunt și eu bucuros, poate că te însori cu ea și o să apuc să-mi văd și eu nepoții. Cum o cheamă?

-Gabriela, tată, o cheamă Gabriela. Eu aș vrea să mă însor cu ea,

dar ea nu vrea.

-Vorbesc eu cu ea, cum să nu te vrea?

-Nu vrea pentru că e mai mare decât mine.

-Și ce dacă, vârsta nu contează Dane, important e să vă iubiți.

-Dacă ar vrea să se mărite cu mine ai avea deja doi nepoți mari, ceva mai mici decât mine.

Se schimbă la față.

-Așa de mari? Păi, câți ani are, Dane?

-E cu douăzeci și unu de ani mai mare decât mine.

Vrea să spună ceva dar nu reușește, este uimit și intrigat. Pune mâna la gură, tușește ca să vadă dacă mai are glas.

-Tu ești sigur că ce spui e adevărat sau glumești?

-Nu glumesc, este adevărat.

-Da ea știe ce faci tu? Adică știe că te culci și cu alte femei pentru bani?

-Știe, și ea mă găsisese tot pe internet, mă sunase.

Se așează descumpănit pe scaun, pune coatele pe birou, fața în palme de parcă ar vrea să nu mă mai vadă. Apoi se ridică, vine spre mine și-mi spune:

-Știi ceva, e viața ta, fă tot ce vrei cu ea, dacă tu crezi că ești fericit, eu nu am nimic împotriva. Nu am dreptul să mă bag în viețile voastre.

Mi-a ajuns că am intrat în alte vieți și le-am distrus fără să vreau dar mai ales, fără să știu ce să fac. Să fie într-un ceas bun Dane, dar, nu uita, cu celelalte, gata. Ai înțeles? Îmi pare rău că nu am vorbit cu tine, poate că aflam mai devreme. Recunosc că e vina mea, te rog să mă ierți dar, cum ai văzut, am avut multe probleme de rezolvat nu am mai avut timp de tine, credeam că tu, ca și mine, reușești să alegi singur strada ta în viață.

Am avut încredere în tine, crezând că eu sunt un bun model de viață, adică muncitor și serios deși nu am discutat cu tine. Acum Dane, îți promit solemn că o să fii trecut în planul meu cel mai important, o să te rog să vrei să discutăm tot ce crezi tu că te interesează despre viață. Sigur că nu o să știu unele lucruri dar o să încercăm să le învățăm împreună. Ești de acord?

-Da, sunt de acord. Ne îmbrățișăm, telefonul meu sună insistent,

așteptam să plece ca să pot să răspund. Se ridică și se duce spre

ușa care dă în grădina din spatele vilei. Nu iese. Eu vorbesc de față

cu el cu doamna care mă solicita.

-Doamna Pascu?, da, rămâne așa cum am stabilit. Sărut mâna.

Apoi închid telefonul. În acest moment încep să simt cum cresc, că sunt o altă persoană, una nouă. Tata în drum spre ușă se oprește și dă mâna cu mine bărbătește, privirea lui este limpede și plină de satisfacție. Simt cum iese fericirea peste tot, fața îmi arde, sufletul se încălzește, inima bate puternic, constat că sunt viu.

-Așa dragul tatii, să ascuți, că o să fie mai bine, o să fii o persoană onorabilă. Nu uita că, a iubi e lucrul cel mai dorit, dar nu de a comercializa sentimentele femeilor, nu le răni că nu știi prin câte au trecut și nici de ce preferă să te plătească. Eu cred că au pierdut încrederea în bărbați și nu vor să se mai lege la cap. Te aștept în restaurant, știi că peste o oră avem mulți clienți, mâine avem o nuntă și vreau să te rog să vii tu ca să nu mai angajez pe altcineva până când începi cursurile. Chiar te-ai înscris la facultate, Dane?

-Da, am dat și examenul de admitere. La Academia de Studii Economice.

-Ce tot spui? Cum de eu nu știi?

-Pe tine nu te interesa ce fac și nu ți-am spus crezând că nu-ți pasă. Erai absent, se vedea clar că nu voiai să-mi spui ce te preocupă.

Se apropie de mine și mă mângâie pe obraz, delicat, cu o mângâiere pe care am simțit-o sinceră, nu îmi amintesc să o mai fi făcut vreodată.

-Poate că nu o să-ți vină să crezi dar și eu visam să studiez, dar nu am avut cum, a trebuit să muncesc ca să-mi ajut familia...